דף פב.

עין משפט א. | יו"ד סימן קב סעיף א

א. **א. כל דבר שיש לו מתירין [ר] כמו ביצה שנולדה ביום טוב שראויה למחר אם נתערבה באחרות ביו"ט בין שלמה [ש] בין מעורבבת כולם אסורות [ת]. ואם נתערבה בשאינה מינה [א] בטלה בששים [ב].**

ר. בגמ' ביצה ג' ובכמה מקומות בש"ס, ואע"ג דמדאורייתא חד בתרי בטיל דכתיב אחרי רבים להטות החמירו רבנן הואיל ויש לו מתירין לאחר זמן לא יאכלנו באיסור ע"י ביטול. ט"ז ס"ק א' מרש"י בביצה שם.

ש. שאז לא בטילה מצד דבר שבמנין, כמבואר בסי' פ"ו סעיף ג' וקמ"ל כאן דלא רק חומרא של דבר שבמנין אלא גם מצד דבר שיש לו מתירין. ט"ז ס"ק ב'.

ת. אפי' בספק אם נולדה ביו"ט אסור דבדבר זה חמור דבר שיש לו מתירין, שאפי' בספק איסור דרבנן אסור כיון שיש לו מתירין. ט"ז ס"ק ג'. וכך דעת השו"ע ורק בצורך גדול ובמקום הפסד העלה בכף החיים דיש לסמוך על המתירין בספק נולדה ביו"ט. כף החיים אות ג'.

א. כאן אזלינן בתר שמא ולא בתר טעמא דאם הם שווים בשם אע"ג דלא שווים בטעם הו"ל מין במינו ולא בטיל ואם אינם שווים בשם אפי' ששווים בטעם הו"ל מין בשאינו מינו ובטיל. ש"ך ס"ק ג'.

ב. ואע"ג דלענין בריה וחתיכה הראויה להתכבד אין חילוק בין במינה לשלא במינה, וכמו בסי' ק"א סעיף ו' שאני בדבר שיש לו מתירין שאין החשיבות מצד האיסור עצמו אלא מצד שיהיה לו היתר אח"כ, בזה לא רצו חכמים שיתבטל אבל כשנתערב דבר שיש לו מתירין שלא במינו שאין ההיתר נקרא על הדבר האסור אלא ע"ש הדבר שנתערב בו הוי כמי שאין לו מתירין. ש"ך ס"ק ד'.
דבר שיש לו מתירין שנתערב ולא בטיל ומתערובת זו נשפך אחד למקום אחר אם בזה אמרינן כל דפריש מרובא פריש ומותר בזה יש מחלוקת בין הצ"צ לצל"ח ועוד, וכתב הכף החיים דלצורך גדול יש לסמוך על המתירין. כף החיים אות ח'.

****
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

הגה: **אם לבנו בה המאכל [ג] או תיקנו בה הקדירה [ד] כגון מילאוה בתרנגולת אינה בטלה.**

עין משפט ב.ג. יו"ד סימן קיא סעיף א

א. **א. שתי קדירות אחת של היתר ואחת של איסור ולפניו ב' חתיכות אחת של היתר ואחת של איסור [ה], אם חתיכת האיסור מאיסור דרבנן [ו] כגון שומן הגיד [ז] ונפלו שתי החתיכות לשתי הקדירות מותרים שאנו תולין דהאיסור נפל לאיסור וההיתר נפל להיתר [ח], ואפי' אם ההיתר של הקדירה אינה מרובה על האיסור.**

ג. כך פסק במר"ן שו"ע או"ח סי' תקי"ג סעיף ג'. ואם מרחו בה חלות ביו"ט א"צ לקחת מהחלה רק כדי נטילה והשאר מותר ביו"ט והכדי נטילה מותר למחר. כף החיים אות י'.

ד. ומיקרי מין במינו דכל דבר שצריך זה לזה כמו מים ומלח בעיסה הו"ל מין במינו. ט"ז ס"ק ו' מתוס', ואפי' לטעמא לחוד בלי לשם מראה ג"כ לא בטיל. ש"ך ס"ק ה'-ו'. וכל שבא לתקן בין לחזותא בין לטעמא הוי מין במינו ולא בטיל. וכ"כ בביאור הגר"א אות ו'. כף החיים אות י"א.

ה. מברייתא דשתי קדירות בפסחים דף ט' ודף מ"ד, וביבמות פ"ב.

ו. דספיקא דרבנן לקולא. ש"ך ס"ק א'. ולפ"ז בדבר שיש לו מתירין לא אמרינן ביה ספיקו להקל. כף החיים אות א'.

ז. וגבינה של עכו"ם, ואפי' באיסור דרבנן שיש לו עיקר מן התורה. כ"כ הרשב"א בתה"ב. ש"ך ס"ק ב'.

ח. ה"ה אם היו לפניו ב' קדירות אחת של היתר והשניה של איסור, וגם לפניו ב' כפות אחת של איסור ואחת של היתר בני יומן, דבלוע בן יומו הוא כמו גוף האיסור, גם בזה אנו תולין שההיתר להיתר והאסור לאיסור. כף החיים אות ד'.
היו לפניו ב' קדירות, אחת של חלב כשרה ואחת של חלב טמאה ונפלה חתיכת בשר לתוך אחת מהן ושהתה מעת לעת, ואח"כ הוציא החתיכת בשר משם ואחרי זמן לא ידע לאיזה קדירה נפלה חתיכת הבשר ושהתה שם אם לכשרה או לטמאה, כיון שכבוש כמבושל זה מדרבנן, קדירת חלב הכשרה מותרת ובלבד שיאכל אותה צוננת, דאם יחמם אותה הופך להיות ספק באיסור תורה דטעם כעיקר, ובבישול ספיקו לחומרא. כף החיים אות ו'.
ומה שתולין להקל אפי' אם החתיכה ראויה להתכבד, שמן התורה ג"כ בטילה ורק רבנן אמרו שאינה בטילה. ש"ך ס"ק ה'.

****
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

א. **ב. ה"ה אם לא היה כאן אלא קדירה אחת של בשר שחוטה ונפל בה אחת משתי החתיכות הנ"ל ואין ידוע איזה חתיכה נפלה אנו תולין דשל היתר נפלה, ומותר אפי' אין ההיתר רבה על האיסור [ט]. וכן אם לא היה כאן אלא חתיכה אחת של איסור דרבנן והיו לפניו ב' קדירות אחת של היתר ואחת של איסור ונפלה החתיכה ולא ידוע לאיזה קדירה נפלה, ג"כ מותר דאנו תולין דנפלה לקדירת איסור [י].**

דף פב:

עין משפט א. יו"ד סימן רא סעיף כד

כד. **לד. מי כבשים ומי שלקות ותמד שלא החמיץ [כ] ומי צבע [ל] פוסלין [מ] המקוה החסר בג' לוגין, אבל כל שאר המשקין ומי פירות ומורייס [נ] ותמד שהחמיץ אין פוסלין המקוה החסר בג' לוגין אבל גם אין משלימין אותו להכשירו [ס] שאם היה בו ל"ט סאין ונפל לתוכו סאה אחת מהם אין משלימין אותו.**

כה. **לה. אם יש בו מ' סאה ונפל לתוכו סאה אחת מהם ונטל מתוכן סאה**

ט. מתוספתא פ"ט דתרומות.

י. ממשנה דשתי קופות בפרק ז' דתרומות משנה ה'.

כ. דאם החמיץ מחמת שמרי היין פירא הוי והוי ממש כפירות דאין פוסל את המקוה, ואפי' יש בו ג' לוגין מים שאובין שהכל נחשב יין, ויין מוג נקרא.

ל. שם במשנה ג' משמיה דרבי יוסי ואין חולק וצבע אין בו ממש. וה"ה מי הדחת כלים שם מים עליהם ופוסלין. ט"ז ס"ק ל"ד.

מ. דשם מים עליהם. ממשנה ב' פ"ז שם.

נ. היינו שומן קרבי דגים, דאין תורת מים עליו, ומזה שפסק השו"ע בסעיף ל"ג אין להקשות כפי שמבואר בתפארת ישראל בפ"ז מ"ב בבועז אות ג' ע"ש.

ס. וה"ה חסר קורטוב אין משלימין אותו אלא להשמיענו בא דאפי' חסר סאה אין פוסלין אותו. ש"ך ס"ק ס"ב.

****
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

אחרת כשר [ע], אפי' עשה כך עד י"ט פעמים [פ], אבל במים שאובין שנפלו סאה מהם למ' סאה כשרים ונטל מתוכן סאה אחת ואח"כ נפל לתוכן סאה מים כשרים אפי' עשה כך כמה פעמים לעולם כשר [צ].

ע. שם במשנה ב', וכדעת הרא"ש והתוס' ביבמות דף פ"ב דמה שאמרו שם עד רובו זה חוזר על מי פירות שהחמירו חכמים במי פירות כיון דלא חזו לטבילה כלל.

פ. ודוקא עד י"ט פעמים דאיכא רוב מים כשרים ומיעוט פסולים ובטלים ברוב. וכתב הרשב"א בחידושיו ליבמות דף פ"ב ע"ב אע"ג דטעם כעיקר דאורייתא והצריכו ששים לבטלו כל זה באיסורי אכילה אבל בדברים שאינם של אכילה בטלים ברוב.

צ. שכל מים שאובין שבאו בתוך מ' סאה כשרים נזרעו בתוכם וחזרו להיות מים כשרים, כ"כ הרא"ש כמו שנפסק בשו"ע סעיף ט"ו. אבל דעת הרמב"ם והראב"ד לפסול בנתן סאה ונטל סאה ביותר מרובו אפי' במים והב"י כתב דאין להכניס הראש בין המחלוקת. בש"ך ס"ק ס"ג. והב"י כתב שטעמו של הרמב"ם במים לפסול משום מראית העין אבל הראב"ד כתב שזה מעיקר הדין, וכתב הרדב"ז בח"א סי' פ"ה דיש לתקן המקואות גם לדעת הראב"ד לחוש לאיסור כרת א"כ מה שנהגו למלאות המקואות ע"י בור זריעה דהיינו לחפור סמוך למקוה בור שבו מתאספים מי גשמים בשיעור מ' סאה לפחות ואח"כ מביאים אליו מים שאובין שזורעים אותם תוך בור זה של מי גשמים ונכשרים, וכשמתמלא בור הזריעה יוצאים המים דרך נקב שיש בכותל למקוה זה לשיטת הראב"ד והרמב"ם לא מועיל דהוי נותן סאה ונוטל סאה דאם לא ישארו רוב מי גשמים בבור כשרים דהינו כ"א סאה המקוה לא נכשר בזה.

ולעשות רק בור השקה בלבד דהינו שיהיו מים עומדים בבור סמוך למקוה ויביאו מים שאובין למקוה וישיקום בבור מי גשמים דרך חור כשפופרת הנוד יש אומרים דהשקה לחוד לא מספיק וע"כ הטוב שיעשו גם בור השקה וגם בור זריעה ובשני הדברים זהו תיקון לצאת ידי חובה גם לדעת הרמב"ם והראב"ד. כ"כ בשו"ת מנחת יצחק ח"ב סי' כ"ג, ע"ש.

****
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com